

Jak jsou na tom školy se zaváděním ICT revizí

Vedení škol

Sběr dat: 12. 9. až 13. 10. 2023
Analýza dat: 1. 10. až 31. 10. 2023

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

<u>Shrnutí</u>	<u>4</u>
<u>Struktura souboru</u>	<u>7</u>
<u>Potřeba podpory</u>	<u>10</u>
<u>Proces úpravy ŠVP</u>	<u>12</u>
<u>Sdílení dobré praxe v rámci školy</u>	<u>20</u>
<u>Sdílení dobré praxe napříč školami</u>	<u>23</u>
<u>Motivace a vytížení</u>	<u>25</u>
<u>Názory na digitální technologie</u>	<u>29</u>
<u>Potřeby škol</u>	<u>34</u>

Úvod

Analytická zpráva vyhodnocuje informace ze šetření *Přípravenost škol na výuku dle revidovaného RVP z roku 2021* určeného pro vedení základních škol a gymnázií.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jak ve školách proběhla/probíhá revize školních vzdělávacích programů, jaké jsou potřeby škol v oblasti digitálního vzdělávání, jak se vedení škol v souvislosti s revizí cítí a jaké jsou jejich názory na digitální technologie.

Dotazníkové šetření probíhalo v období 12. 9. až 13. 10. 2023. Vyhodnocování dat bylo uskutečněno v průběhu října. Dotazník se skládal z 31 otázek a předpokládaná doba vyplnění byla odhadnuta na 20 až 30 minut.

Analytická zpráva je rozdělena do devíti kapitol: shrnutí, struktura souboru, podpora od NPI ČR, proces úpravy ŠVP, sdílení dobré praxe v rámci školy, sdílení dobré praxe napříč školami, motivace a vytížení, názory na digitální technologie a potřeby škol.

Každá kapitola zobrazuje pohled vedení škol na dané téma jako celek a rozdíl mezi vedením základních škol a gymnázií. Pokud je to v daném tématu směřodonné, jsou v analytické zprávě zobrazeny další pohledy na danou tematiku. První je rozdíl mezi vedením škol, které začaly s výukou dle zrevidovaného ŠVP v letech 2021, 2022 nebo v roce 2023, nebo v případě gymnázií ještě nezačaly (*respondentů v této kategorii je menší počet, proto jsou uvedené závěry hlavně informativního charakteru*). Druhý pohled porovnává vedení škol, které pobíraly nebo stále pobírají podporu v rámci projektu NPO 3.1 od roku 2021, od roku 2022 nebo s ní nemají zkušenosti / nepobírají ji.

V jednotlivých kapitolách se liší celkový počet odpovědí, protože analýza je provedena na základě dokončených i nedokončených dotazníků. Počet odpovědí se s průchodem dotazníků postupně snižoval.

Shrnutí

Největší zájem o podporu v oblasti dovedností rozvoje digitálních kompetencí žáků se vyskytuje na prvním stupni základních škol, který tvoří tři čtvrtiny celkové poptávky po tomto typu vzdělávání. Gymnázií byl ve výzkumném souboru relativně malý počet v poměru k základním školám, tudíž jejich celkový podíl na poptávce je nízký, nicméně tři čtvrtiny zástupců gymnázií se vyjádřily, že by o podporu stály. **Co se týče předmětů, kde by tato podpora byla nejvíce ceněná,** jedná se především o podporu v českém jazyce a literatuře, dějepise. U základních škol byla pak více než třemi pětinami respondentů zmiňována matematika a u gymnázií shodný podíl respondentů volil obč. a společenskovední základ. U základních škol i gymnázií je nejméně potřeba podpora v oblasti výchov (výtvarné, hudební, tělesné, ...).

Do procesu úpravy ŠVP na školách byli nejčastěji zapojeni ředitelé škol, a to přibližně na čtyřech pětinách všech škol. Relativně častěji byl do úprav ŠVP zapojen metodik/koordinátor ICT na gymnáziích než na základních školách. Častěji byl také na gymnáziích zapojován koordinátor ŠVP. **Zpracování samotného dokumentu školám nejčastěji trvalo 4–6 měsíců.** Gymnázia uváděla relativně delší trvání zpracování.

V hodnocení náročnosti přípravy na změnu výuky byly obecně činnosti s ní spojené hodnoceny jako náročné. Jako nejnáročnější hodnotily školy přepracování školních učebních plánů. Jako nejméně náročné bylo hodnoceno dosažení shody ve výběru předmětů, ve kterých škola sníží časovou dotaci. To byla také činnost hodnocená základními školami jako nejjednodušší. Gymnázia relativně častěji hodnotila jako nejméně náročnou akceptaci revizí v předmětu informatika ze strany učitelů.

Nejčastěji vnímanou silnou stránkou je fakt, že jsou na školách motivovaní učitelé informatiky. Školy jsou si také většinou jisté, co by měly podle revidovaného RVP učit a dosažením shody na úpravách ŠVP. Jen dvě pětiny škol souhlasily s tím, že by měly kvalifikované učitele informatiky a že by škola byla již dříve zaměřena na výuku informatiky. Odpovědi gymnázií a základních škol se v tomto případě významně nelišily, až na položku „*Máme odborně kvalifikované učitele informatiky*“, se kterou souhlasilo relativně více gymnázií než základních škol. Základní školy, které začaly učit podle revidovaného ŠVP v letech 2021 nebo 2022, vnímají, že jsou relativně mírně lépe technicky vybaveny než školy, které začaly až v září 2023 a mají odborně kvalifikované učitele informatiky.

Nejčastěji vnímanou slabinou škol je nedostatek odborně kvalifikovaných učitelů informatiky a jejich nedostatečná připravenost na rozvoj digitálních kompetencí žáků (vnímá to tak více než polovina škol). Zástupci základních škol byli pesimističtější než zástupci gymnázií v nedostatku odborně kvalifikovaných učitelů informatiky a ohledně technického vybavení školy. Základní školy, které s vyučováním podle revidovaného RVP začaly dříve, mají menší problémy s absencí motivace učitelů, nedostatkem kvalifikovaných učitelů a technickým vybavením školy.

Nasměrovat školu pomáhá plán rozvoje školy v digitální oblasti (ICT plán) ve dvou třetinách škol. Častěji ho mají vytvořené základní školy. Pokud ho školy mají, je nejčastěji tvořen pověřenou osobou nebo skupinou pověřených osob. **Přibližně dvě třetiny škol by uvítaly, aby jim s procesem úpravy ŠVP pomáhal konzultant.** Častěji by tuto možnost uvítaly základní školy.

Shrnutí

Podporu NPI ČR pro zavádění a výuku dle zrevidovaných ŠVP plánují nebo potřebují více než dvě pětiny škol. Více než čtyři pětiny škol, které plánují nebo potřebují podporu NPI ČR, by ji využily při vzdělávání učitelů a učitelek v oblasti digitálních kompetencí. Téměř dvě třetiny škol by ocenily specializované vzdělávání pro učitele a učitelky informatiky, relativně častěji základní školy. Školy, které by uvítaly nebo potřebovaly podporu ze strany NPI ČR, by nejčastěji využily on-line vzdělávání v krátkém formátu a videomateriály s metodikami nebo inspiracemi do výuky. Nejméně populární jsou souvislé kurzy realizované v průběhu několika týdnů, podcasty a setkávání v krajském centru.

Shrnutí

Potřebu podporovat učitele v rámci své školy ve sdílení zkušeností a dobré praxe pocituje naprostá většina zástupců vedení škol. Nejčastěji na školách probíhají individuální konzultace mezi učiteli, předávání informací v rámci sborovny na poradách a hospitace, přičemž v těchto způsobech předávání zkušeností vidí vedení smysl.

Do sdílení dobré praxe s ostatními školami jsou zapojeny čtyři pětiny škol. Častěji se zapojují základní školy. Do sdílení jsou nejčastěji zapojeni ředitelé a učitelé. Na dvou pětinách škol je zapojen ICT metodik nebo koordinátor a na více než třetině škol zástupce ředitele, na čtvrtině škol koordinátor ŠVP.

S výroky indikujícími motivační nastavení pracovního prostředí zástupců vedení škol souhlasily více než tři pětiny respondentů. Nejvíce vnímají podporu od svých kolegů, dostatek možností profesního rozvoje v oblasti digitálních technologií. Většina jich také souhlasí s tím, že mají dobře vybavené pracovní prostředí. Nejméně (avšak stále více než polovina z nich) souhlasili s tím, že mají dostatek zpětné vazby ke své práci. Zástupci gymnázií byli relativně častěji spokojeni s vybavením svého pracovního prostředí.

S výroky týkajícími se pracovního vytížení zástupců vedení škol souhlasila vždy alespoň třetina respondentů. Naprostá většina z nich cítí vysokou odpovědnost za průběh prací na revizi ŠVP a vysoké pracovní vytížení. Nejméně respondenti souhlasili s tím, že musí řešit konfliktní situace, nicméně častěji řešení konfliktních situací zmiňovali zástupci gymnázií. Zástupci základních škol zase relativně častěji souhlasili s tím, že vnímají přísun přílišného množství informací a že požadavky na jejich práci přesahují jejich expertizu.

Názor na digitální technologie mají zástupci z vedení školy optimistický, což dokazuje i to, že se čtyřmi negativními výroky souhlasí nejnižší podíl zástupců z vedení škol. Naprostá většina z nich si myslí, že digitální technologie se neustále vyvíjí. Obdobný podíl podporuje používání digitálních technologií ve výuce a věří, že používání digitálních technologií může zvýšit kvalitu výuky. Téměř dvě třetiny zástupců vedení škol se domnívají, že chybí standardy pro zapojování digitálních technologií ve výuce. Pětina se domnívá, že digitální technologie jsou pro žáky nebezpečné.

Necelá čtvrtina škol povoluje používání umělé inteligence za dodržení stanovených podmínek, u gymnázií je to dokonce polovina. Téměř polovina škol využívání umělé inteligence neřeší, ale chystá se na to. Tento postoj zaujímají mírně častěji základní školy. Více než čtvrtina škol umělou inteligenci neřeší a nechystá se na to. Více než dvě čtvrtiny škol neposkytly a ani neplánují poskytnout pedagogickým pracovníkům podporu v oblasti umělé inteligence. Celkem 30 % škol ji neposkytlo, ale plánuje ji poskytnout.

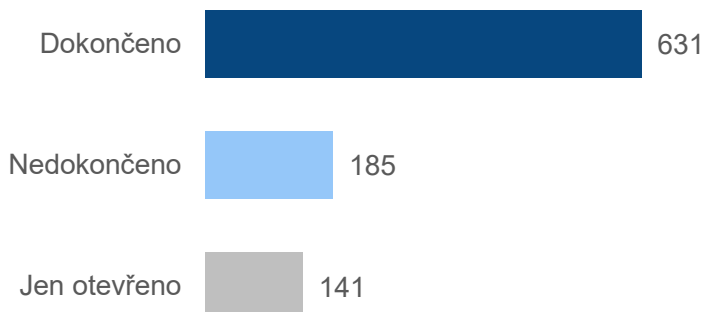
Více než dvě třetiny škol přístupy k chatbotům generativní umělé inteligence zatím neřešily. Takto k chatbotům přistupují téměř tři čtvrtiny základních škol a více než dvě pětiny gymnázií. Pokud školy přístup řeší, nejčastěji (více než čtvrtina škol) využívají přístup zdarma, u gymnázií více než polovina škol. Jiné přístupy školy v podstatě nevyužívají.

Struktura souboru

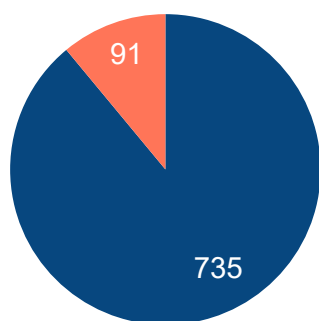
Struktura souboru I

Na dotazníkové šetření odpovědělo 957 zástupců vedení škol z celkově oslovených 4 674 škol. Z těchto odpovědí bylo 141 dotazníků pouze otevřeno, 185 jich bylo nedokončeno a 631 zástupců vedení škol prošlo celým dotazníkem.

i Za nedokončené dotazníky jsou považovány dotazníky, ve kterých se respondenti dostali přes úvodní část dotazníku a zároveň ne až na konec.

V následujících analýzách se pracuje pouze s dokončenými a nedokončenými dotazníky, s počáteční velikostí vzorku N=816, která se postupně snižuje.

V souboru je 91 zástupců vedení gymnázií a 735 ze základních škol. Pokud zástupci vedení působí zároveň na gymnáziu i základní škole, jsou započtení do obou kategorií. Těchto případů je však pouze minimální počet, 10.

Průměrná délka praxe zástupců vedení škol činí 24 let. Nejčastěji se pak respondenti pohybovali mezi 21 až 30 lety praxe. Průměrná délka praxe u zástupců základních škol byla 23,9 let. U zástupců gymnázií byla nepatrně vyšší, 24,2.

■ ZŠ ■ Gymnázium

Délka praxe	Školy celkem (N=816)	ZŠ (N=735)	Gymnázia (N=91)
Do 10 let	117 (14 %)	105 (14 %)	13 (14 %)
11 až 20 let	189 (23 %)	173 (24 %)	19 (21 %)
21 až 30 let	278 (34 %)	245 (33 %)	38 (42 %)
31 let a více	232 (28 %)	212 (29 %)	21 (23 %)
Průměrná doba praxe	24,0	23,9	24,2

Struktura souboru II

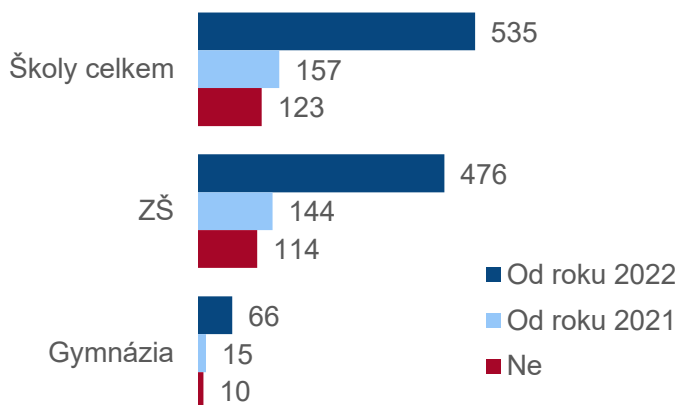
Většina základních škol v souboru již s výukou podle revidovaného ŠVP začala (462). Skoro pětina škol s výukou začala v září 2023 jen na prvním stupni (148). Celkem 115 základních škol začalo s výukou podle revidovaného ŠVP v září 2023 na obou stupních. Jen 10 zástupců vedení základních škol uvedlo, že neví. Co se gymnázií týče, zhruba polovina z nich (49) již podle revidovaného ŠVP začala vyučovat dříve. Přibližně čtvrtina s výukou čekala do září 2023 (20) a poslední čtvrtina plánuje začít až v dalších letech (22). Žádné z gymnázií nevyjádřilo ohledně data začátku výuky nejistotu.

Podporu projektu odebíralo přibližně 65 % (535) dotazovaných škol od roku 2022. Zhruba pětina respondentů byla ze škol, které podporu odebírají od roku 2021 a 15 % škol podporu neodebíralo vůbec.

Co se týká připravenosti na rozvoj digitálních kompetencí žáků, zástupci základních škol i gymnázií z většiny hodnotí situaci pozitivně a učitelé jsou podle nich z 87 %, resp. 89 % zcela nebo spíše připraveni.

Odebírání podpory NPI ČR (z projektu NPO 3.1)

Připravenost na rozvoj digitálních kompetencí žáků

■ Zcela připravení ■ Spíše připravení ■ Spíše nepřipravení ■ Zcela nepřipravení

i Jen za nepatrně připravenější považuje svou školu vedení těch škol, které v rámci projektu NPO 3. 1 pobíraly podporu. Celkem 88 % škol, které pobíraly podporu, se cítí zcela nebo spíše připraveno. Mezi školami, které podporu nepobíraly, je takto připravených podobné množství – 87 % škol.

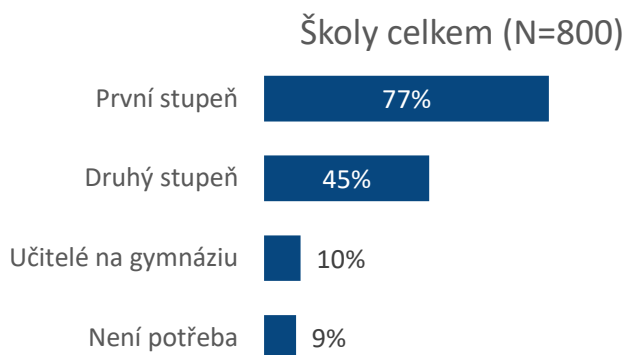
Potřeba podpory

V jakých stupních by učitelé a učitelky potřebovali podporu v oblasti dovedností rozvoje digitálních kompetencí žáků?

Relativně největší zájem o podporu vyjádřily základní školy, a to především pro prvostupňové učitele (77 % škol). Skoro polovina škol by pak potřebovala podporu pro druhostupňové učitele.

Gymnázií bylo ve výzkumném souboru jen 91, což se promítá do relativně menší poptávky po vzdělávání na gymnáziích. Celkem ale tři čtvrtiny zástupců gymnázií uvádí, že by podporu potřebovaly.

i Do relativně menší poptávky od gymnázií se promítá menší počet gymnázií oproti ZŠ ve vzorku

Učitelé/učitelky kterých předmětů by potřebovali podporu v oblasti dovedností rozvoje digitálních kompetencí žáků?

Na základních školách i na gymnáziích by zástupci vedení nejvíce ocenili podporu tematicky se dotýkající českého jazyka a literatury (ocenilo by jí 73 % ZŠ a 71 % gymnázií). Na podobně vysoké pozici se u obou typů škol objevuje také dějepis, pro jehož vyučování by podporu potřebovalo 54 % ZŠ a 57 % gymnázií. U základních škol byla pak více než třemi pětinami respondentů zmiňována matematika a u gymnázií shodný podíl respondentů volil obč. a společenskovední základ. Nejméně je naopak podpora potřebná v oblasti „výchov“ (výtvarné, hudební, tělesné, ...).

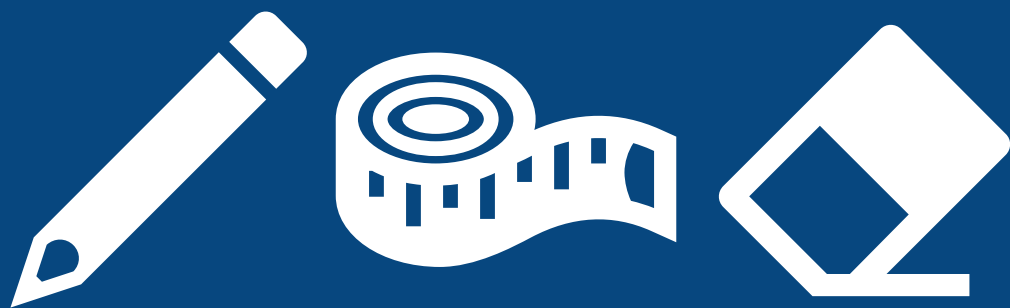
Podpora na ZŠ (N=334)

Podpora na gymnáziu (N=68)

Proces úpravy ŠVP

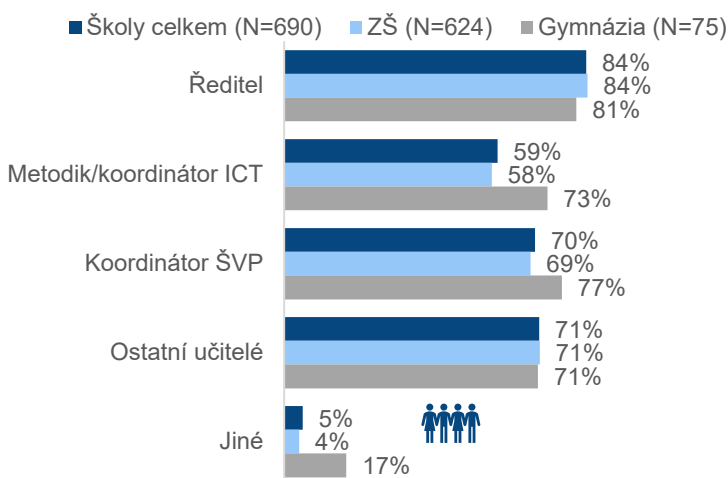

Kdo všechno byl/je ve vaší škole zapojen do procesu tvorby ŠVP?

Nejvíce zástupců vedení škol uvádělo, že byl do procesu revize ŠVP zapojen ředitel (84 % ZŠ, 81 % gymnázií). V porovnání si můžeme všimnout, že relativně častěji byl do tvorby zapojen metodik/koordinátor ICT na gymnáziích (73 % případů) oproti ZŠ (58 %). Častěji byl na gymnáziích také zapojován koordinátor ŠVP.

Některé školy také zmiňovaly zapojení zástupců ředitele a vyučujících informatiky.

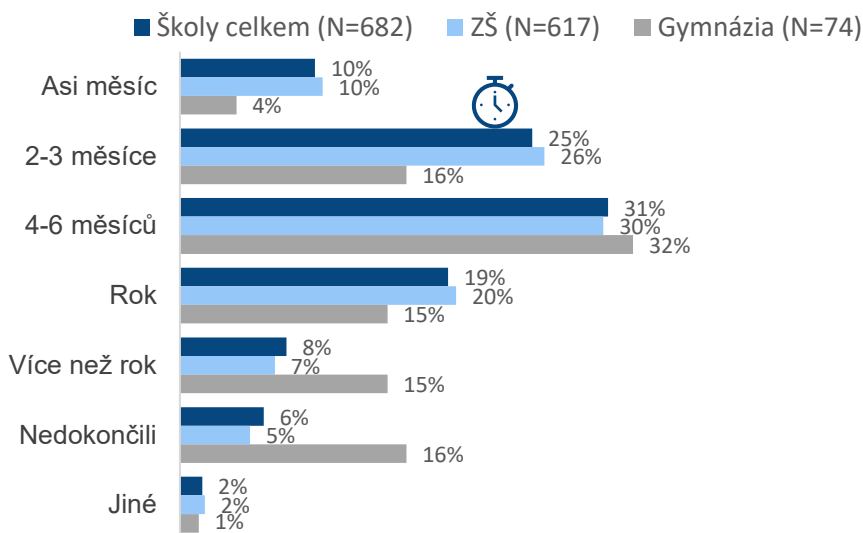
Zapojení do procesu tvorby ŠVP

Jak dlouho Vaší škole přibližně trvala revize ŠVP (zpracování dokumentu)?

Zástupci vedení základních škol i gymnázií nejčastěji uvádějí, že revize ŠVP na jejich škole trvala 4–6 měsíců (30 % ZŠ, 32 % gymnázií). Základní školy ve větším podílu než gymnázia uváděly, že jim revize trvala přibližně měsíc (10 % ZŠ oproti 4 % gymnázií) nebo 2–3 měsíce (26 % ZŠ oproti 16 % gymnázií).

Doba trvání revize

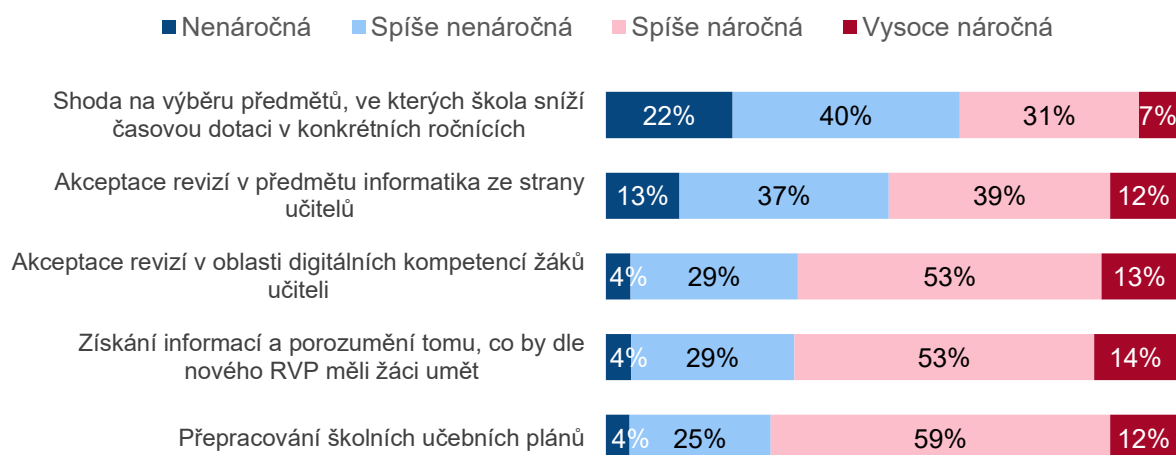

Celkem 16 % dotazovaných gymnázií ještě revizi nedokončilo. Ze základních škol revizi zatím nedokončilo pouze 5 %. U gymnázií je tento podíl zřejmě daný tím, že ještě na dokončení revize mají čas. U základních škol se nejspíše jedná o nedokončení revize pro druhé stupně, jelikož povinnost začít učit na obou stupních začíná v září 2024.

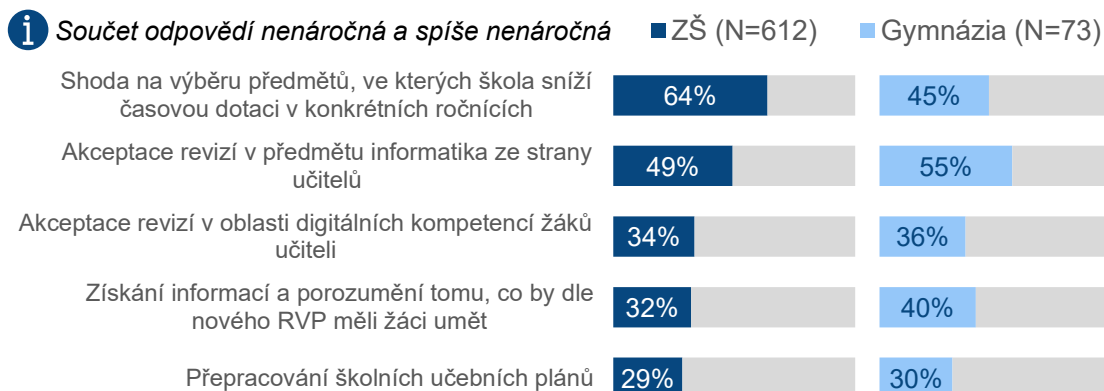
Zkuste, prosím, vyjádřit náročnost přípravy na změnu výuky podle revidovaného ŠVP ve Vaší škole.

Obecně se dá říci, že zástupci vedení škol hodnotili činnosti spojené s revizí nejčastěji jako spíše náročné. Jedinou činností, kterou větší podíl škol hodnotil jako nenáročnou (součet *nenáročná* a *spíše nenáročná*), byla shoda na předmětech, ve kterých bude snížena časová dotace (62 % škol hodnotilo jako *nenáročnou* nebo *spíše nenáročnou*). Jako *nejnáročnější* bylo hodnoceno *přepřerování školních učebních programů* – činnost byla celkem 71 % škol hodnocena jako *spíše* nebo *vysoce náročná*.

Školy celkem (N=676)

Ve vnímání náročnosti přípravy nejsou mezi zástupci základních škol a gymnázií velké rozdíly. Liší se nicméně v tom, kterou činnost vnímají jako nejméně náročnou. U základních škol se jedná o shodu na předmětech, ve kterých bude snížena časová dotace (64 % ZŠ hodnotilo jako *nenáročnou* nebo *spíše nenáročnou*), a u gymnázií o akceptaci revize ze strany učitelů v předmětu informatika (55 % gymnázií hodnotilo jako *nenáročnou* nebo *spíše nenáročnou*). Významnější rozdíl také vidíme v posouzení náročnosti získání informací a porozumění tomu, co by dle nového RVP měli žáci umět. Gymnázia ji hodnotila jako *nenáročnou* nebo *spíše náročnou* častěji než základní školy (40 % gymnázií vs. 32 % ZŠ).

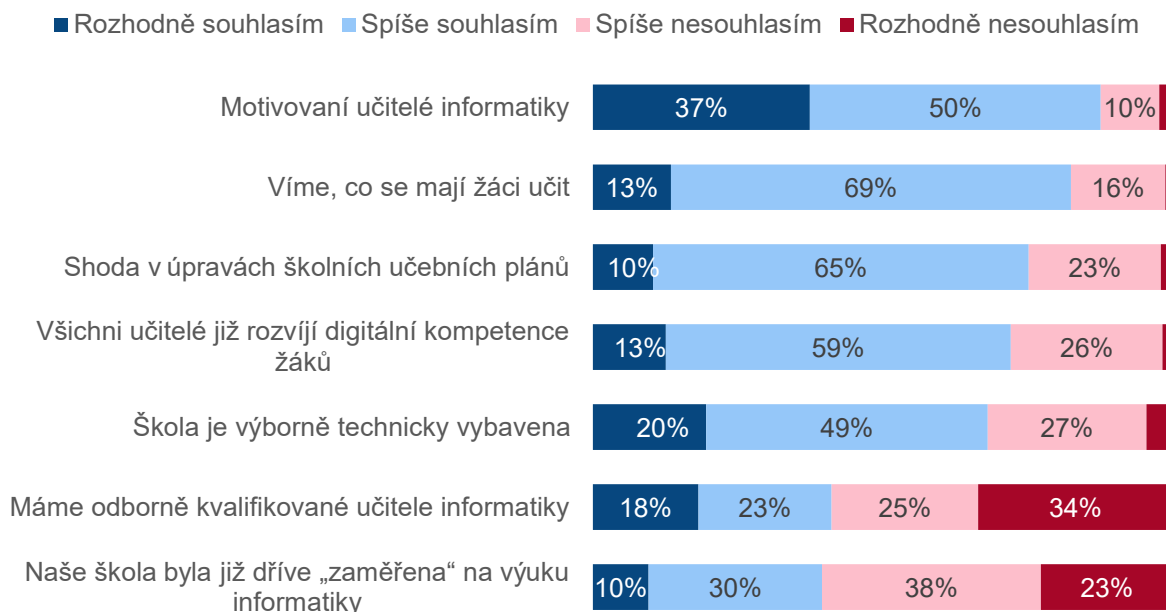

Odpovědi na tuto otázku se v podstatě neliší na základě toho, kdy se škola rozhodla začít vyučovat podle revidovaného ŠVP. Celkové vnímání náročnosti přípravy na změnu výuky se neliší ani mezi školami, které odebíraly a neodebíraly podporu NPI ČR v projektu NPO 3.1., až na menší rozdíly u hodnocení jednotlivých položek.

V jaké oblasti se cítíte být jako škola nejlépe připraveni na výuku podle revidovaného ŠVP? Co byste zařadili mezi své silné stránky?

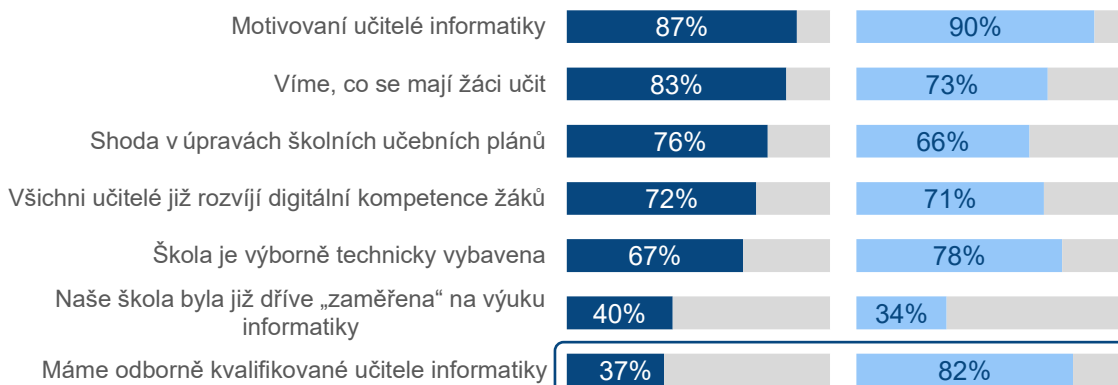
Nejčastěji vnímanou silnou stránkou mezi školami je fakt, že mají motivované učitele informatiky (celkem 88 % škol s výrokem *rozhodně* nebo *spíše souhlasí*). Jen u dvou položek v této otázce byli zástupci škol zdrženlivější. Jedná se o odbornou kvalifikovanost učitelů informatiky, kterou si je jisto jen 41 % škol (*rozhodně* nebo *spíše souhlasí*). Také jen 40 % škol *rozhodně* nebo *spíše souhlasí* s výrokem, že již dříve byly zaměřeny na výuku informatiky.

Školy celkem (N=676)

V odpovědi na tuto otázku se základní školy a gymnázia výrazněji liší jen v jedné z vnímaných silných stránek, a to v tom, zda mají odborně kvalifikované učitele informatiky. Základní školy průměrně *rozhodně* nebo *spíše souhlasí* jen ze 37 % a gymnázia oproti tomu z 82 %.

i Součet odpovědí rozhodně a spíše souhlasím ■ ZŠ (N=612) ■ Gymnázia (N=73)

Své silné stránky posuzují školy poměrně podobně, nezávisle na tom, zda odebírají nebo v minulosti odebíraly podporu v rámci projektu NPO 3.1., nicméně rozdíly lze vidět na základě toho, kdy školy začaly učit podle revidovaného ŠVP.

Začátek výuky dle zrevidovaného ŠVP	ZŠ 2021 a 2022 (N=383)	ZŠ 2023 (N=222)
Motivovaní učitelé informatiky	91 %	82 %
Máme odborně kvalifikované učitele informatiky	42 %	29 %
Škola je výborně technicky vybavena	73 %	57 %
Všichni učitelé již rozvíjí digitální kompetence žáků	76 %	66 %
Naše škola byla již dříve „zaměřena“ na výuku informatiky	48 %	27 %
Shoda v úpravách školních učebních plánů	79 %	71 %
Víme, co se mají žáci učit	87 %	78 %

i Součet odpovědí rozhodně a spíše souhlasím

Mezi **základními školami**, které začínaly vyučovat podle revidovaného ŠVP v roce 2021 nebo 2022 a školami, které se k tomu rozhodly až v roce 2023, je největší rozdíl (21 p. b.) v souhlasu s položkou „Naše škola byla již dříve zaměřena na výuku informatiky“. Rozdíl je potom také v položkách „Škola je výborně technicky vybavena“ a „Máme odborně kvalifikované učitele informatiky“.

Začátek výuky dle zrevidovaného ŠVP	Gym 2021 a 2022 (N=38)	Gym 2023 (N=19)	Gym později (N=16)
Motivovaní učitelé informatiky	95 %	89 %	81 %
Máme odborně kvalifikované učitele informatiky	87 %	84 %	69 %
Škola je výborně technicky vybavena	82 %	74 %	75 %
Všichni učitelé již rozvíjí digitální kompetence žáků	79 %	63 %	63 %
Naše škola byla již dříve „zaměřena“ na výuku informatiky	32 %	53 %	19 %
Shoda v úpravách školních učebních plánů	68 %	68 %	56 %
Víme, co se mají žáci učit	79 %	63 %	69 %

i Součet odpovědí rozhodně a spíše souhlasím

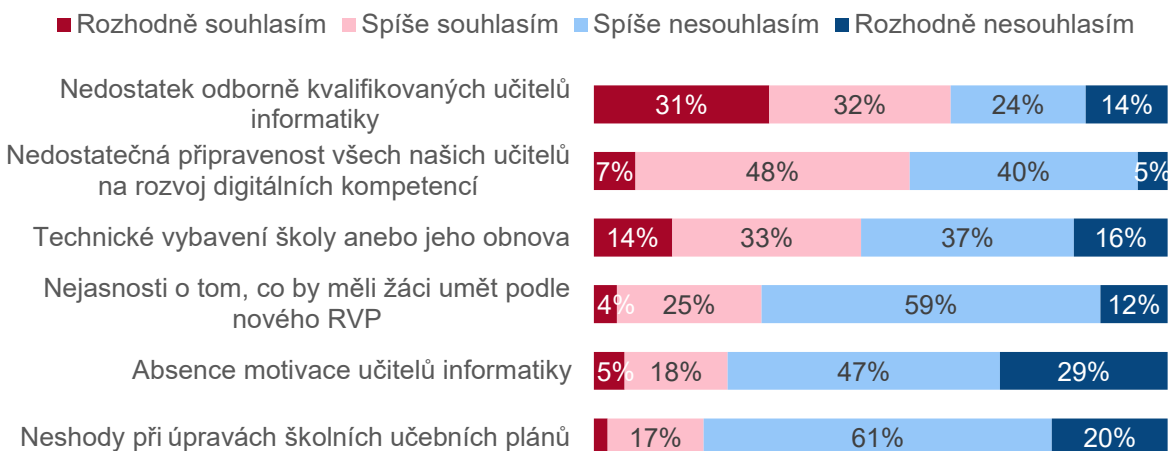
Vzhledem k malému počtu gymnázií v jednotlivých kategoriích je tato tabulka spíše indikativního charakteru. Je nicméně možné její pomocí identifikovat na základě začátku výuky podle revidovaného ŠVP určité rozdíly (viz zvýrazněná políčka).

Respondenti měli také možnost zmínit další oblasti, ve kterých si myslí, že jejich škola vyniká. Nejčastěji bylo zmiňováno právě **technické vybavení** ve formě softwaru i hardwaru. Dále zmiňovali přímo oblast nové informatiky nebo jiné předměty (nejčastěji jazyky a přírodní vědy). Někteří zástupci vedení škol uvedli i **kreativitu** v přístupu k učení podle revidovaného kurikula, případně **motivaci učitelského sboru spolupracovat** a revizi zvládnout.

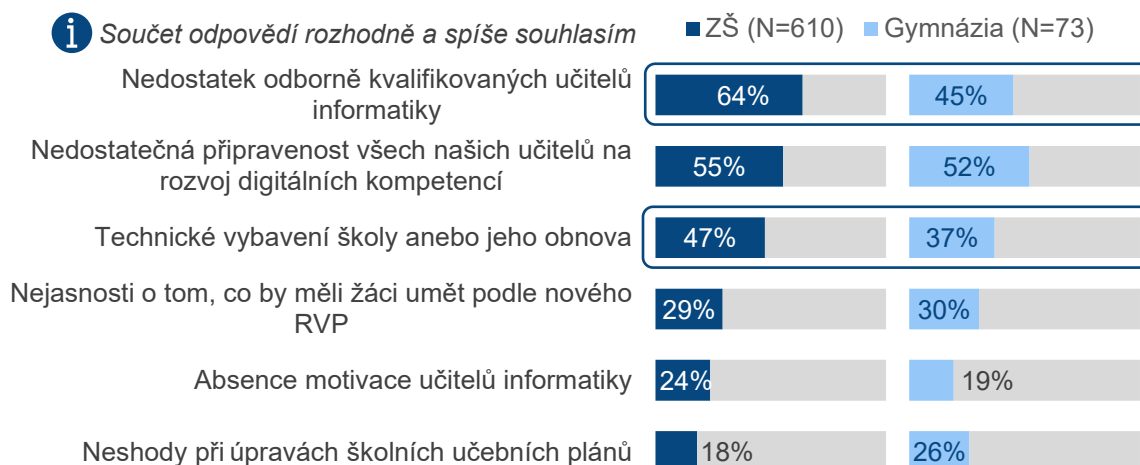
Co naopak může být v souvislosti s výukou podle revidovaného ŠVP potenciální slabinou vaší školy?

Zástupci vedení škol ve svých školách vnímají především tři slabiny, a to **nedostatek odborně kvalifikovaných učitelů informatiky** (celkem 62 % škol *rozhodně* nebo *spíše souhlasí*), **nedostatečnou připravenost učitelů na rozvoj digitálních kompetencí** (celkem 55 % škol *rozhodně* nebo *spíše souhlasí*) a **stav technického vybavení školy** (celkem 47 % škol *rozhodně* nebo *spíše souhlasí*).

Školy celkem (N=674)

Základní školy a gymnázia se zásadněji liší jen v případě dvou položek. Nejvíce (o 19 p. b.) se liší ve vnímání nedostatku odborně kvalifikovaných učitelů, kde zástupci vedení základních škol zastávají pesimističtější pohled než zástupci gymnázií. Stejně tak byli zástupci základních škol pesimističtější ohledně technického vybavení školy (kde je rozdíl 10 p. b.).

Lze si všimnout, že v některých položkách se odpovědi zástupců základních škol lišily na základě toho, kdy se jejich školy rozhodly začít s výukou dle zrevidovaného ŠVP. Rozdíly napovídají, že základním školám, které začaly se změnou později, častěji chybí motivovaní učitelé informatiky, odborně kvalifikovaní učitelé informatiky a jsou hůře technicky vybavené.

Začátek výuky dle zrevidovaného ŠVP	ZŠ 2021 a 2022 (N=383)	ZŠ 2023 (N=220)
Absence motivace učitelů informatiky	18 %	33 %
Nedostatek odborně kvalifikovaných učitelů informatiky	59 %	73 %
Technické vybavení školy anebo jeho obnova	43 %	55 %
Nedostatečná připravenost všech našich učitelů na rozvoj digitálních kompetencí	51 %	61 %
Neshody při úpravách školních učebních plánů	16 %	22 %
Nejasnosti o tom, co by měli žáci umět podle nového RVP	26 %	35 %

 Součet odpovědí rozhodně a spíše souhlasím

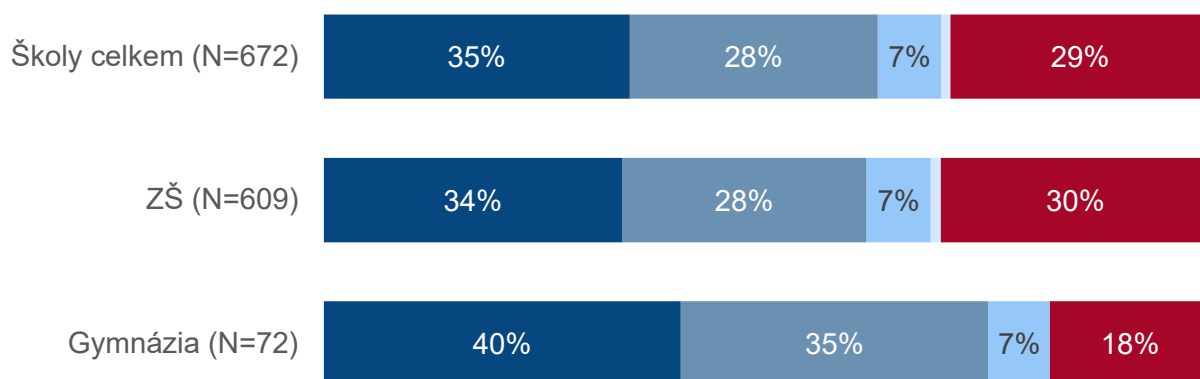
Určité rozdíly se dají identifikovat i podle toho, zda škola odebírala podporu od NPI ČR v projektu NPO 3.1, či nikoliv. Rozdíly napovídají, že školy, které podporu neodebíraly jsou oproti školám, které podporu odebíraly, hůře technicky vybavené a více trpí nedostatkem odborně kvalifikovaných učitelů informatiky. Na druhou stranu se však školy, které podporu neodebíraly, méně často setkávaly s neshodami při úpravách školních učebních plánů.

Zástupci vedení škol také měli možnost zmínit další oblasti, kde u svých škol vnímají příležitosti ke zlepšení. Nejčastěji bylo zmiňováno **nedostatečné technické vybavení**, jeho rychlé zastarávání, problémy se zajišťováním jeho funkčnosti a zastaralé budovy školy jako takové (včetně elektroinstalace), které situaci dělají obtížnější. Někteří také zmiňovali, že se v jejich pedagogickém sboru nachází **učitelé, kteří se změnou nesouhlasí**.

Máte plán rozvoje školy v digitální oblasti (ICT plán)?

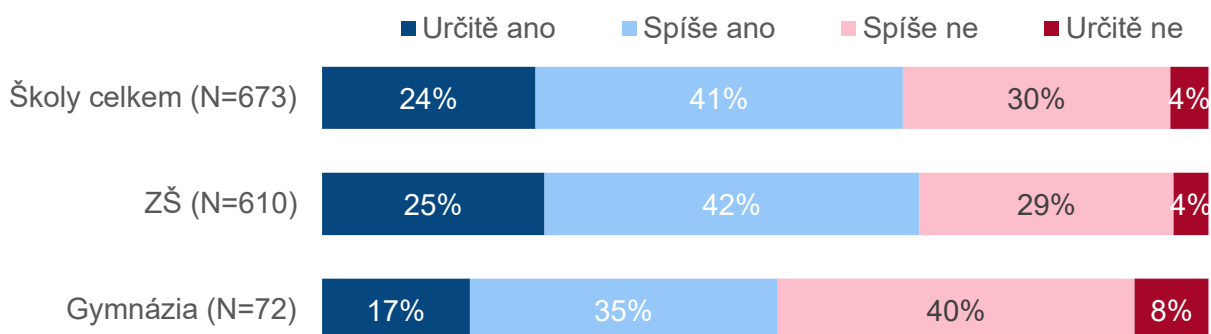
Více než dvě třetiny škol mají plán rozvoje školy v digitální oblasti. Častěji ho mají vytvořený základní školy. Pokud mají školy plán rozvoje vytvořen, relativně nejčastěji je tvořen pověřenou osobou nebo skupinou pověřených osob. Na méně než desetinu škol se na tvorbě podílí většina pedagogického sboru. Externí pomoc využívá naprosté minimum škol.

- Ano, plán tvoří pověřená osoba
- Ano, plán tvoří skupina pověřených osob
- Ano, na tvorbě se podílí většina pedagogických pracovníků školy
- Ano, plán nám tvoří externí subjekt
- Ne

Uvítali byste ve vaší škole možnost mít k dispozici konzultanta, který by vám pomáhal s celým procesem úpravy ŠVP a poskytoval zpětnou vazbu?

Zhruba dvě třetiny zástupců vedení škol by uvítaly možnost mít k dispozici konzultanta, který by jim pomáhal s procesem úpravy ŠVP a poskytoval zpětnou vazbu. Častěji by tuto možnost uvítali učitelé ze základních škol.

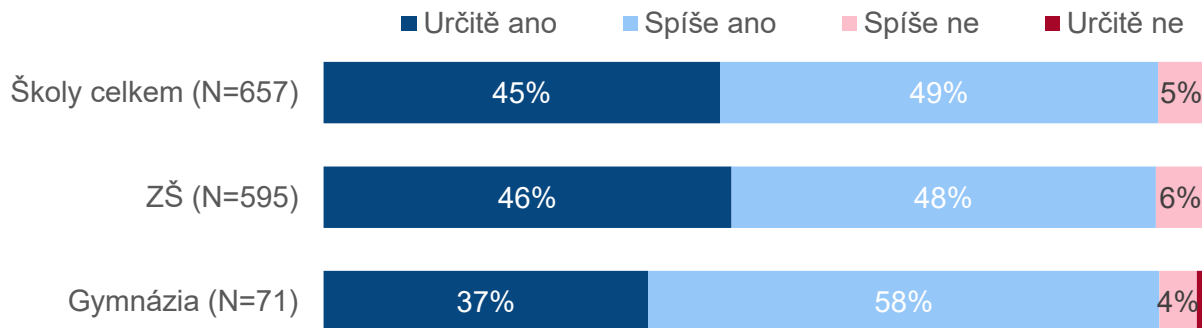

Sdílení dobré praxe v rámci školy

Cítíte potřebu v souvislosti s revizí podporovat učitele v rámci vaší školy ke sdílení zkušeností a dobré praxe?

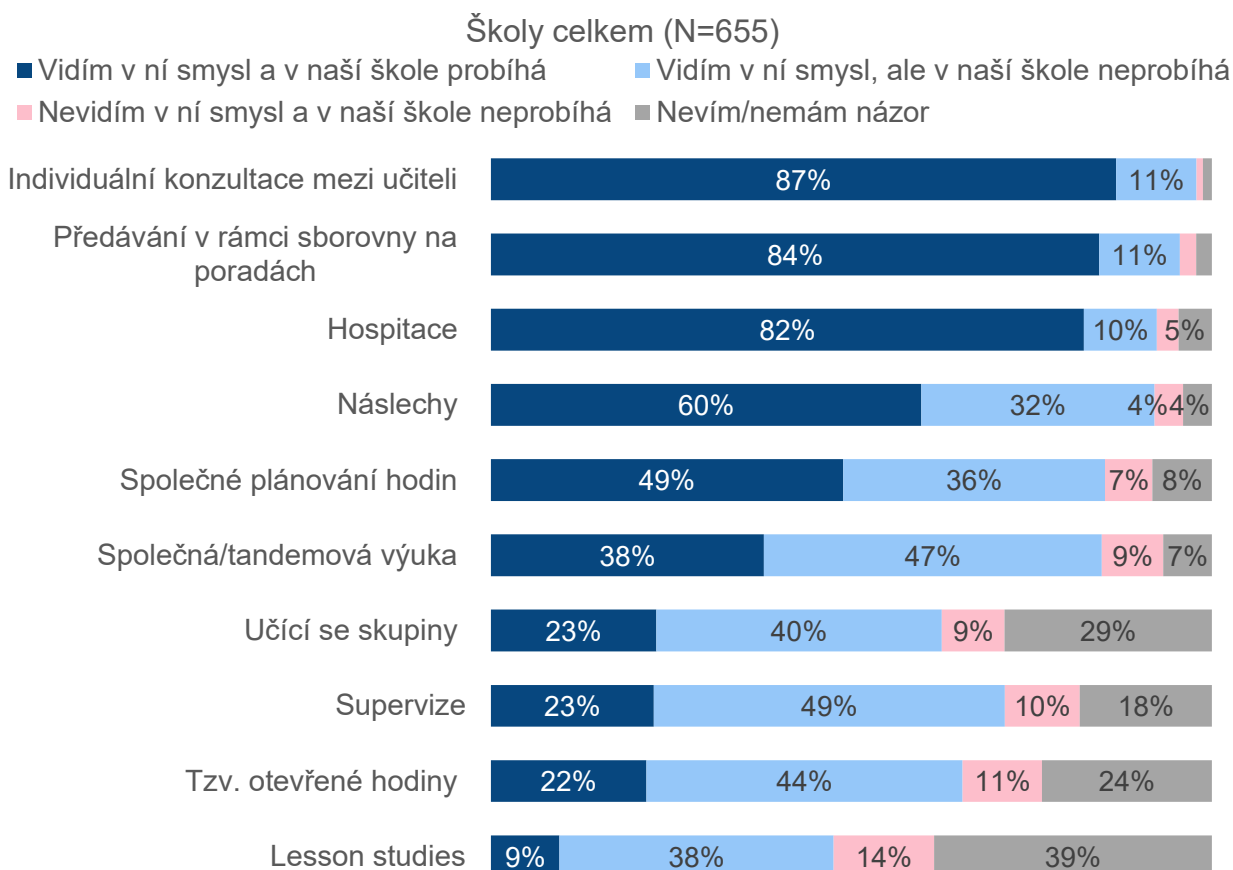
Potřebu podporovat učitele v rámci své školy ke sdílení zkušeností a dobré praxe pocítuje naprostá většina zástupců vedení škol.

U následujících forem sdílení zkušeností ve vztahu k revizi v pedagogickém sboru, prosím, vyberte hodící se odpověď.

Individuální konzultace mezi učiteli, předávání informací v rámci sborovny na poradách a hospitace probíhají na školách nejčastěji a zároveň v těchto formách sdílení spatřují zástupci vedení smysl.

Alespoň dvě pětiny zástupců vedení škol spatřují smysl v supervizích, společné/tandemové výuce, tzv. otevřených hodinách a učících se skupinách, nicméně tyto formy sdílení na jejich školách neprobíhají.

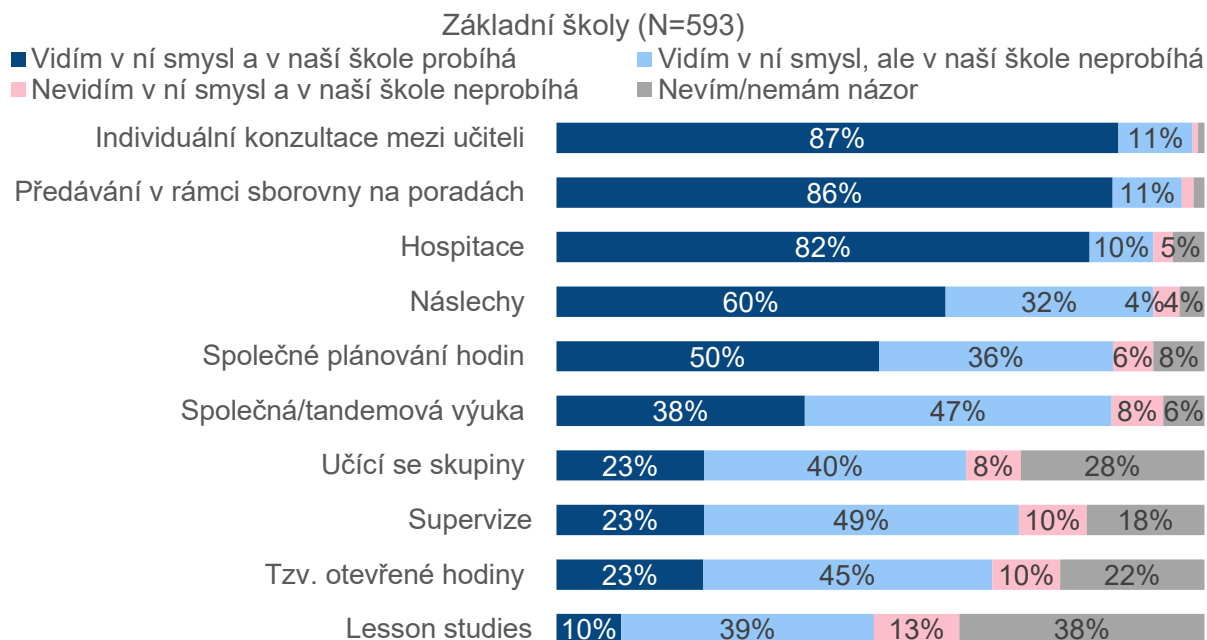

V otevřené otázce mohli zástupci vedení uvést další formy sdílení zkušeností ve vztahu k revizi na své škole. Tuto možnost však většina zástupců nevyužila. Pokud ji využili, nejčastěji opakovali výše porovnávané formy sdílení. Párkrát zaznělo, že školy mají místo nebo úložiště na sdílení, a zmíněna byla také metodická sdružení nebo různé komise.

U následujících forem sdílení zkušeností ve vztahu k revizi v pedagogickém sboru, prosím, vyberte hodící se odpověď.

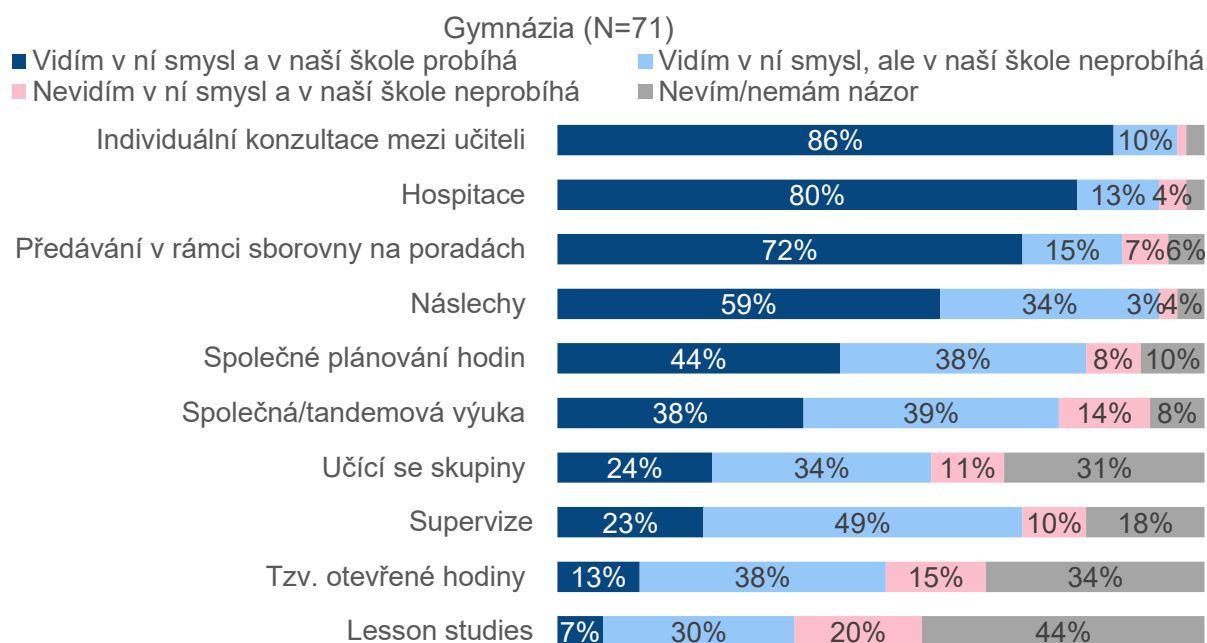
Individuální konzultace mezi učiteli, předávání informací v rámci sborovny na poradách a hospitace probíhají na základních školách nejčastěji a zároveň v těchto formách sdílení spatřují zástupci vedení škol smysl.

Alespoň dvě pětiny zástupců vedení základních škol spatřují smysl v supervizích, společné/tandemové výuce, tzv. otevřených hodinách a učících se skupinách, nicméně tyto formy sdílení na jejich školách neprobíhají.

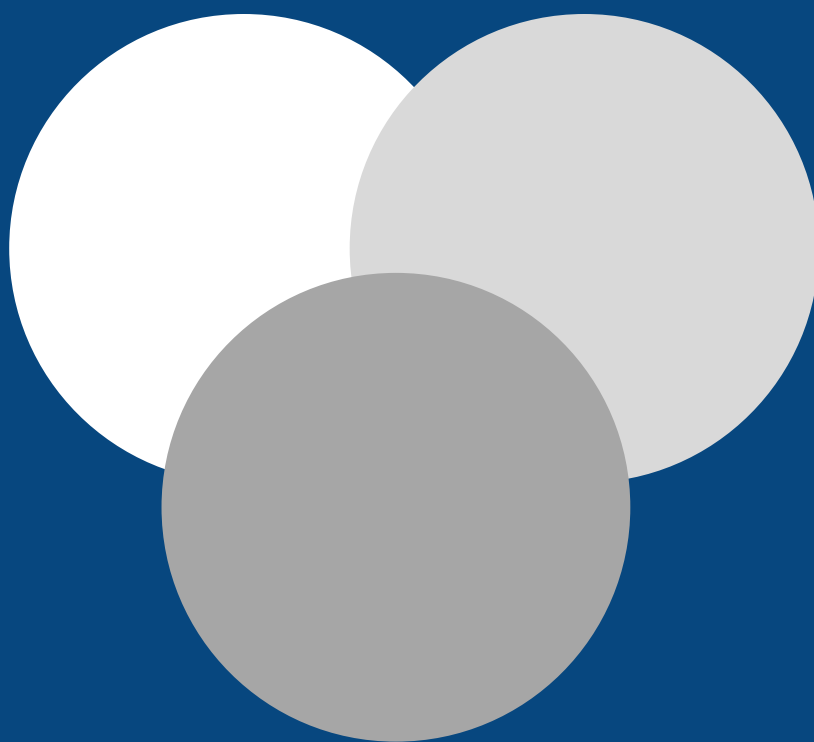

Individuální konzultace mezi učiteli a hospitace probíhají na gymnáziích nejčastěji a zároveň v těchto formách sdílení spatřují zástupci vedení škol smysl. V předávání v rámci sborovny na poradách vidí zástupci vedení gymnázií menší smysl než zástupci vedení ZŠ. Téměř polovina zástupců vedení gymnázií spatřuje smysl v supervizích, které však na jejich školách neprobíhají.

Oproti základním školám probíhají na gymnáziích relativně méně často lesson studies, tzv. otevřené hodiny, společná/tandemová výuka a předávání v rámci sborovny na poradách.

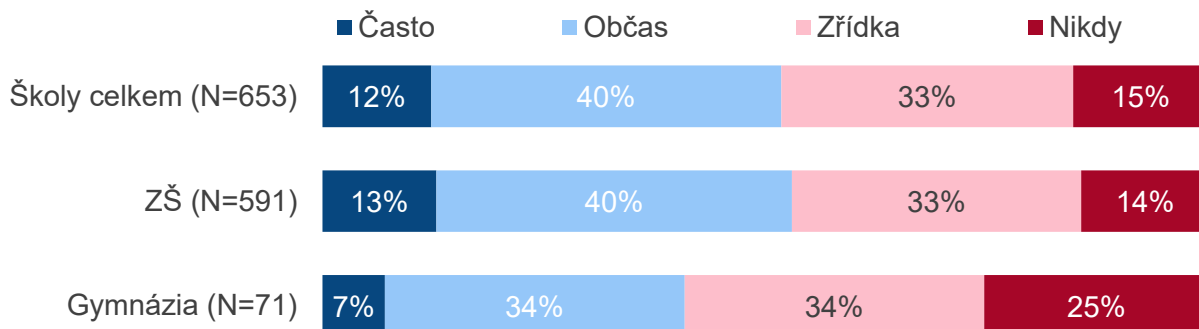

Sdílení dobré praxe napříč školami

Jak často je vaše škola v souvislosti s revizí nějak zapojena do sdílení dobré praxe s ostatními školami?

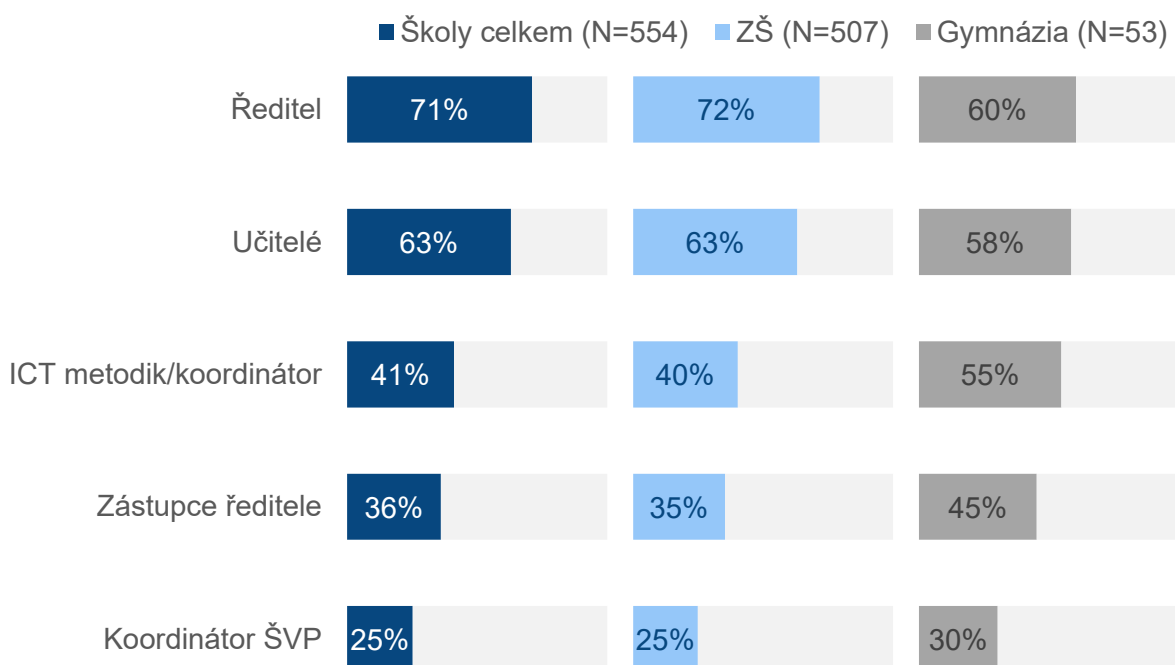
Více než čtyři pětiny škol jsou zapojeny do sdílení dobré praxe s ostatními školami. Častěji se zapojují základní školy. Zhruba desetina škol se zapojuje často, dvě pětiny škol občas a třetina škol zřídka.

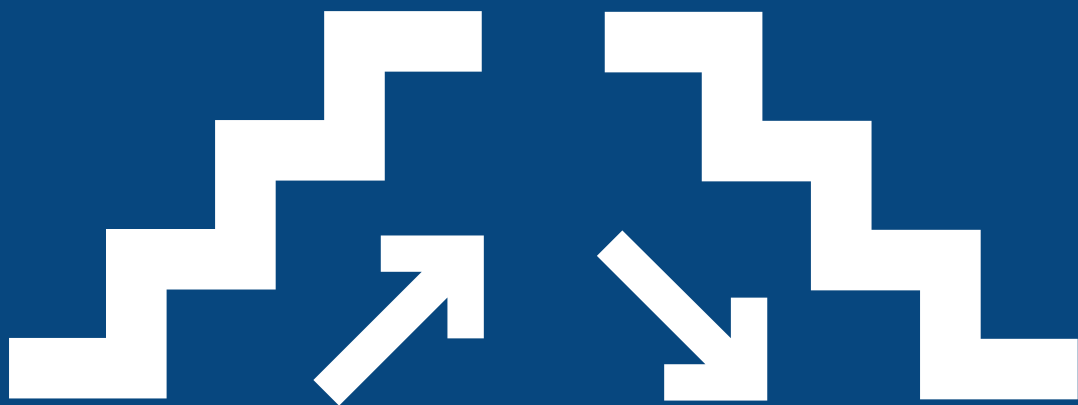
Kdo se sdílení dobré praxe ve vztahu k revizi se zástupci jiných škol účastní za vaši školu? Jen ti, kteří se alespoň zřídka zapojují do sdílení dobré praxe s ostatními školami. Možnost více odpovědí

Do sdílení dobré praxe s ostatními školami jsou nejčastěji zapojeni ředitelé a učitelé. Na dvou pětinach škol je zapojen ICT metodik nebo koordinátor a na více než třetině škol zástupce ředitele, na čtvrtině škol koordinátor ŠVP.

Na základních školách jsou oproti gymnáziím relativně častěji do sdílení dobré praxe zapojeni ředitelé a učitelé a méně často ICT metodik nebo koordinátor, zástupce ředitele a koordinátor ŠVP.

Motivace a vytížení

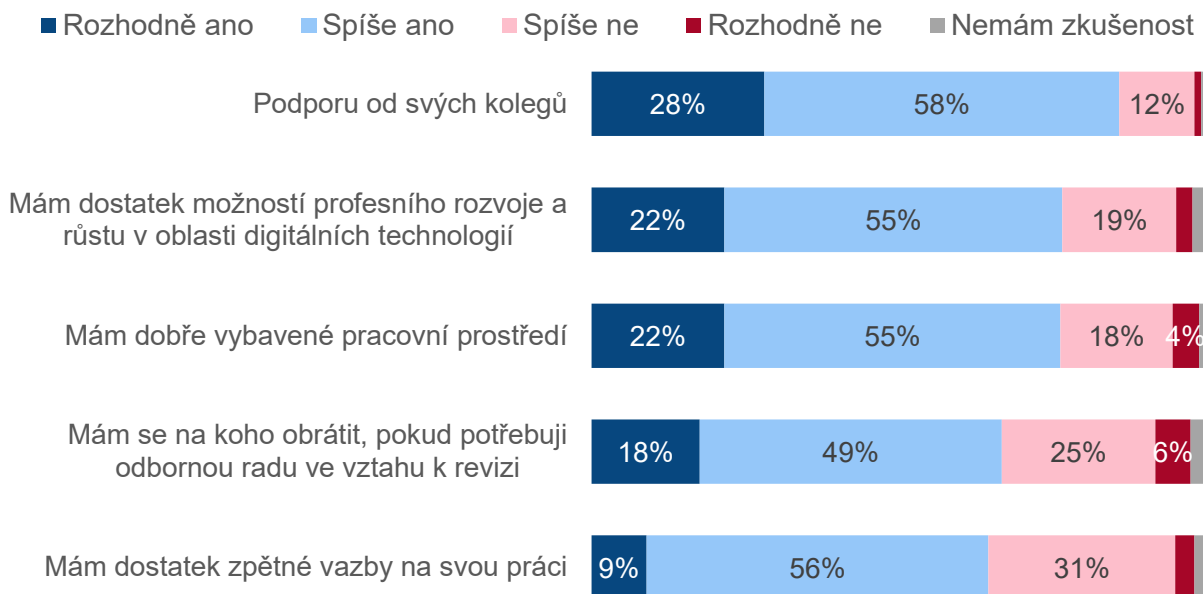

V souvislosti s požadavky plynoucími z revize RVP cítím? *Motivačně laděné výroky*

Baterie otázek zkoumající pocity zástupců vedení škol v souvislosti s požadavky plynoucími z revize RVP byla rozdělena na výroky motivační a výroky týkající se vytížení. Tato stránka je zaměřena na motivačně laděné výroky. S těmito výroky souhlasilo alespoň 65 % zástupců vedení škol.

Většina zástupců vedení cítí podporu od svých kolegů. Téměř osm z deseti zástupců pociťuje dostatek možností profesního rozvoje v oblasti digitálních technologií a má dobře vybavené pracovní prostředí.

Školy celkem (N=644)

Zástupci z vedení gymnázií relativně častěji souhlasí s tím, že mají dobře vybavené pracovní prostředí a že mají dostatek zpětné vazby na svou práci. Zástupci z vedení základních škol častěji pociťují dostatek možností profesního rozvoje a růstu v oblasti digitálních technologií.

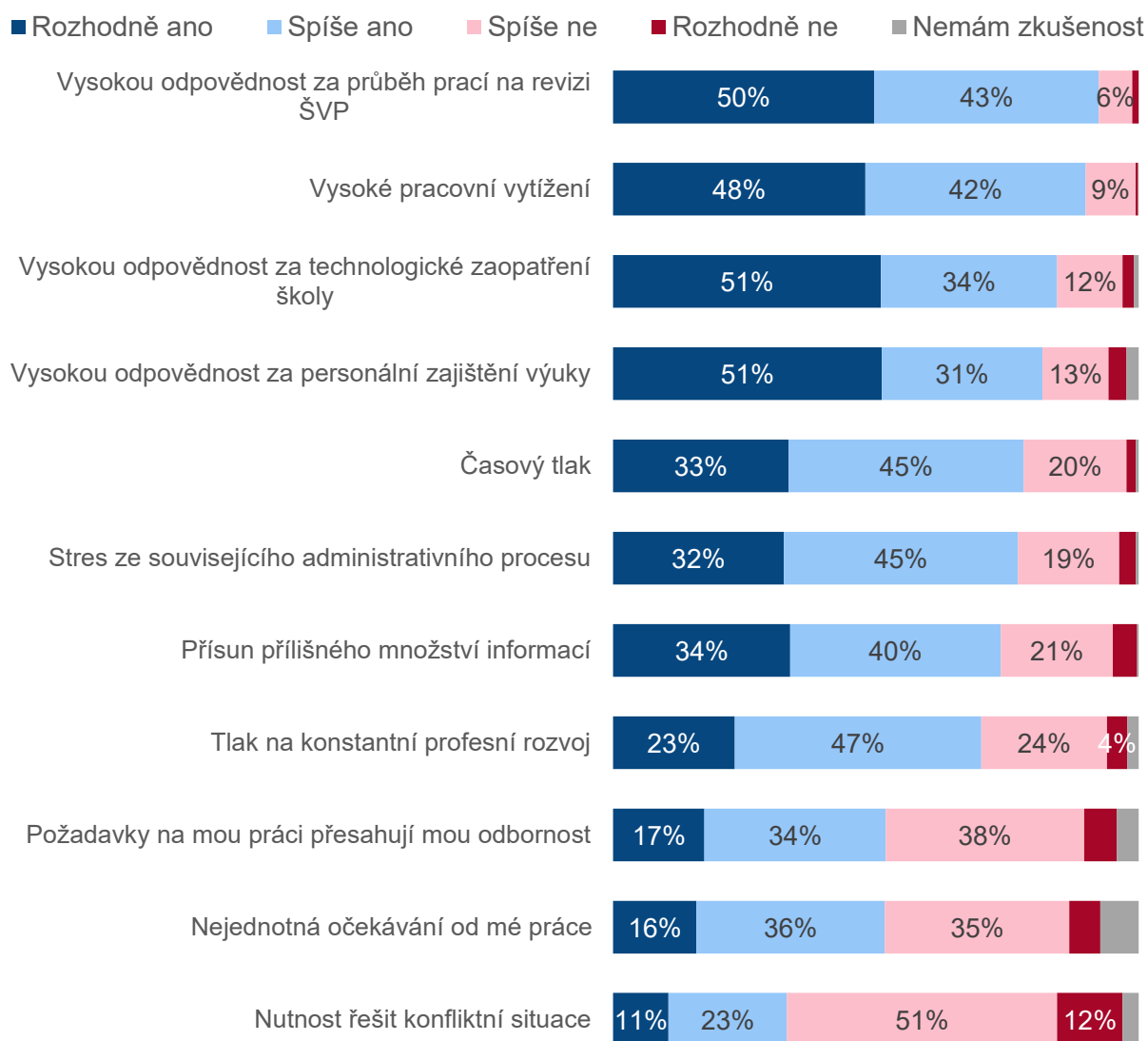
i Součet odpovědí rozhodně a spíše souhlasím ■ ZŠ (N=583) ■ Gymnázia (N=69)

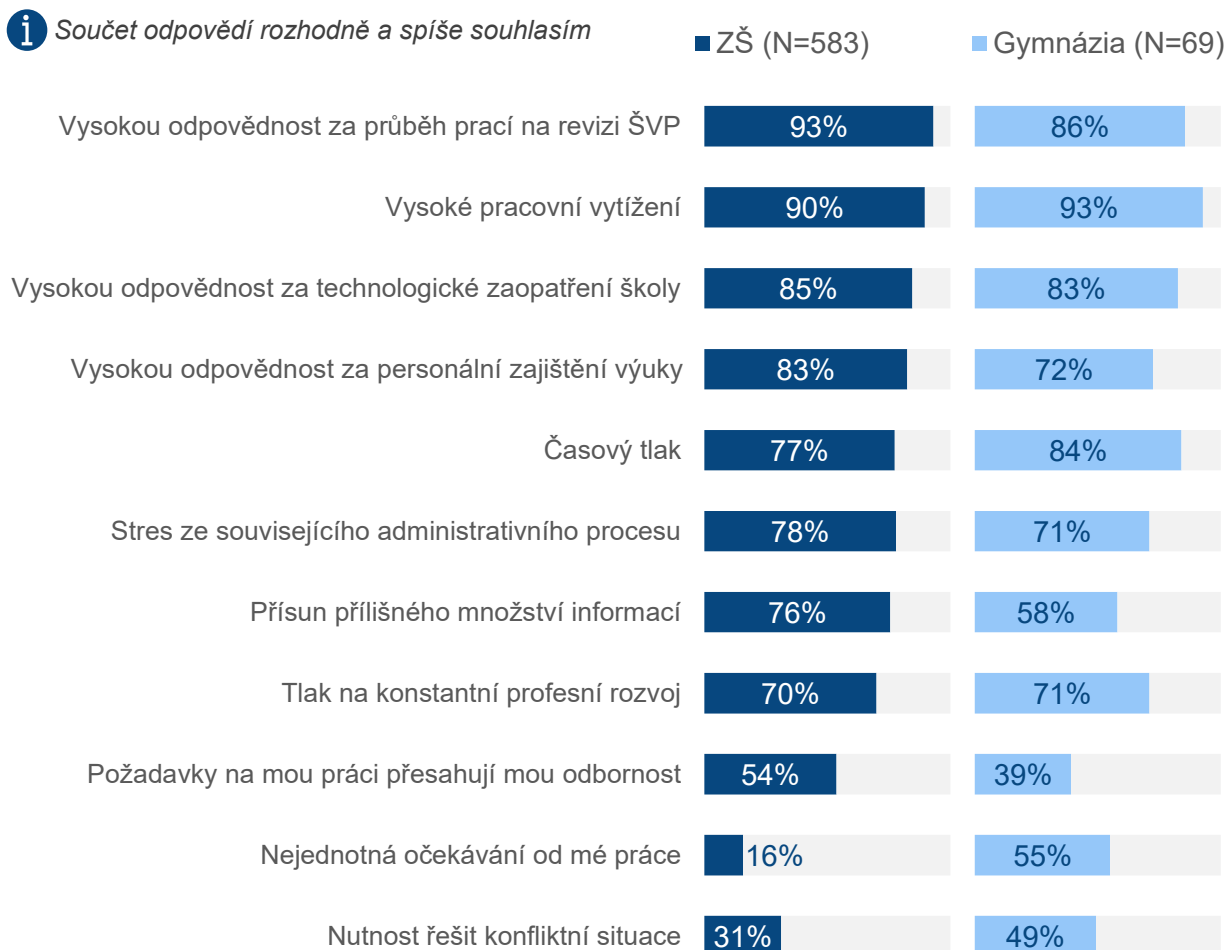
V souvislosti s požadavky plynoucími z revize RVP cítím? Výroky týkající se vytížení

S výroky týkajícími se vytížení souhlasila alespoň třetina zástupců vedení škol. **Naprostá většina cítí vysokou odpovědnost za průběh prací na revizi ŠVP a vysoké pracovní vytížení.** Více než čtyři pětiny pociťují vysokou odpovědnost za technologické zaopatření školy a za personální zajištění výuky. Více než polovina pociťuje nejednotná očekávání od své práce a to, že požadavky na jejich práci přesahují jejich odbornost. Nejméně zástupců škol, třetina, cítí nutnost řešit konfliktní situace.

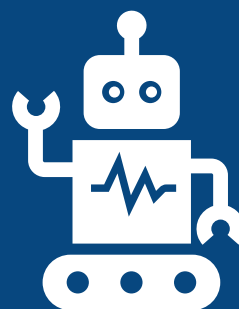
Školy celkem (N=644)

S většinou negativních výroků souhlasili častěji zástupci vedení ZŠ. Ti častěji pociťují vysokou odpovědnost za personální zajištění výuky, přísun velkého množství informací a to, že požadavky na jejich práci přesahují jejich odbornost. Zástupci vedení gymnázií musí relativně častěji řešit konfliktní situace.

Názory na digitální technologie

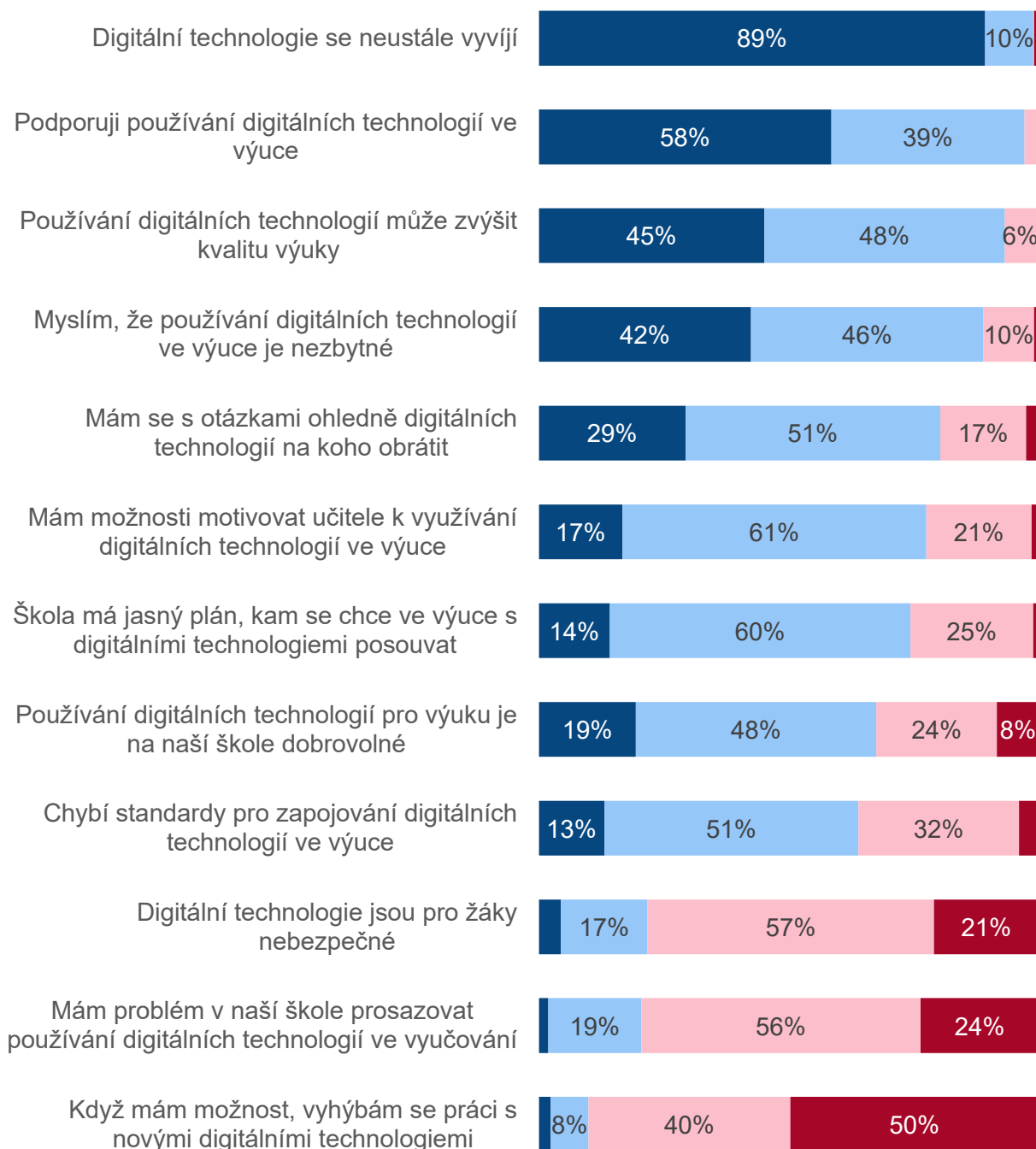
Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky ohledně digitálních technologií?

Zástupci z vedení škol mají na digitální technologie optimistický názor, což dokazuje i to, že se čtyřmi negativními výroky souhlasí nejnižší podíl zástupců z vedení škol. Naprostá většina z nich si myslí, že digitální technologie se neustále vyvíjí. Obdobný podíl podporuje používání digitálních technologií ve výuce a věří, že používání digitálních technologií může zvýšit kvalitu výuky.

Téměř dvě třetiny zástupců vedení škol se domnívají, že chybí standardy pro zapojování digitálních technologií ve výuce. Pětina se domnívá, že digitální technologie jsou pro žáky nebezpečné.

Školy celkem (N=635)

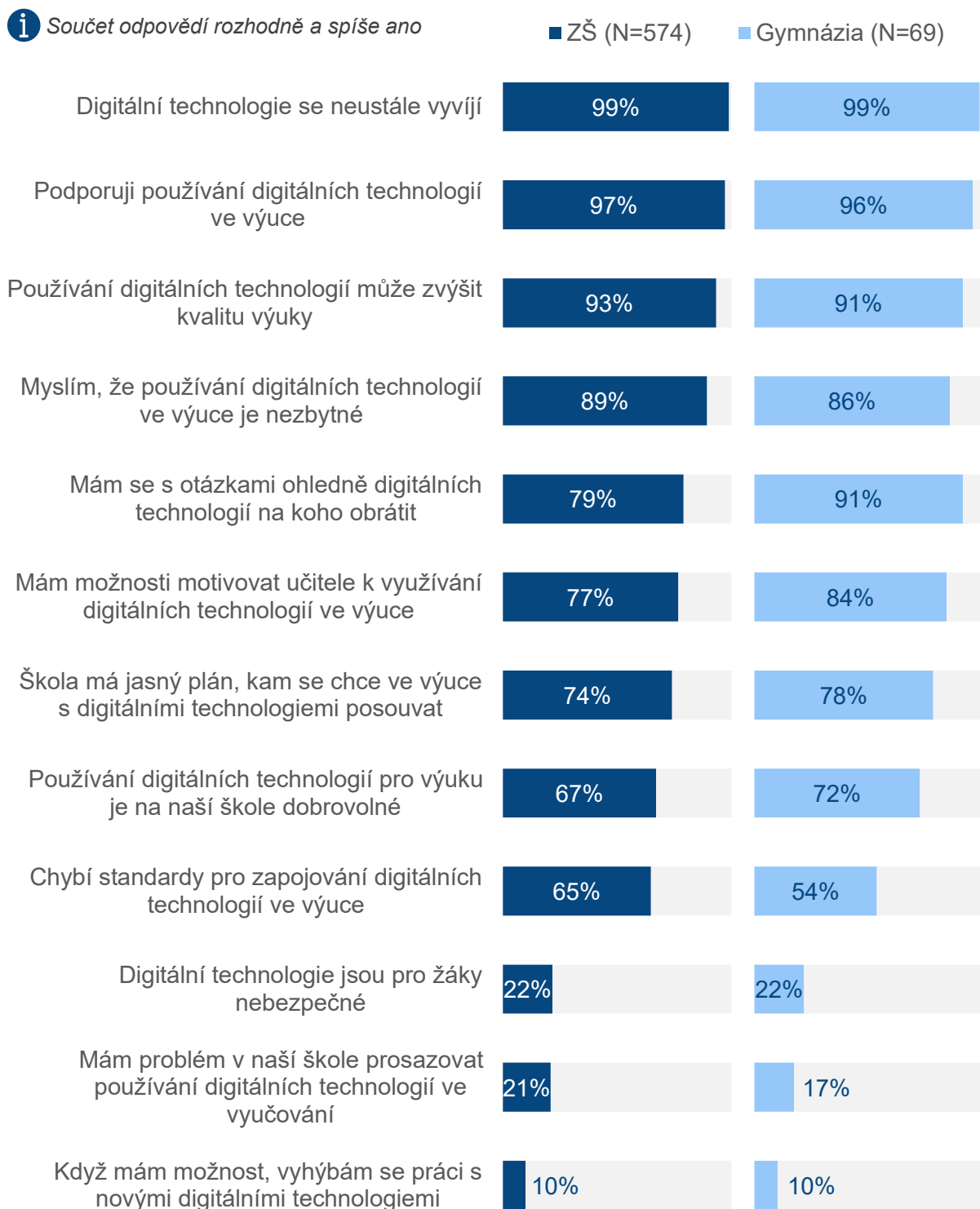
■ Rozhodně ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Rozhodně ne

Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky ohledně digitálních technologií? (zobrazené jen odpovědi rozhodně a spíše ano)

Mezi zástupci vedení škol na gymnáziích a na základních školách nejsou v názorech na digitální technologie příliš velké rozdíly.

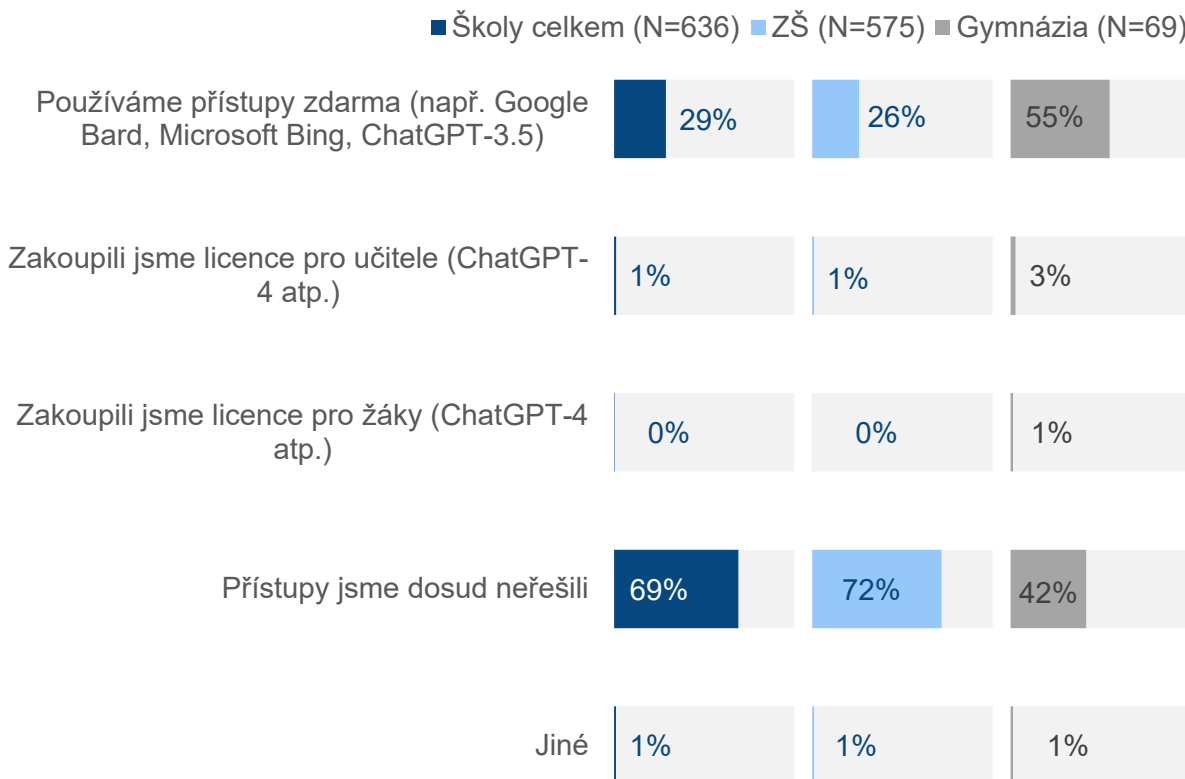
Zástupci z vedení základních škol se relativně častěji domnívají, že chybí standardy pro zapojování digitálních technologií do výuky. Zástupci z vedení gymnázií se mají relativně častěji s otázkami ohledně digitálních technologií na koho obrátit.

Jakou formou škola zajišťuje přístup k chatbotům generativní umělé inteligence? Možnost více odpovědí (kromě výlučné odpovědi „Přístupy jsme dosud neřešili“)

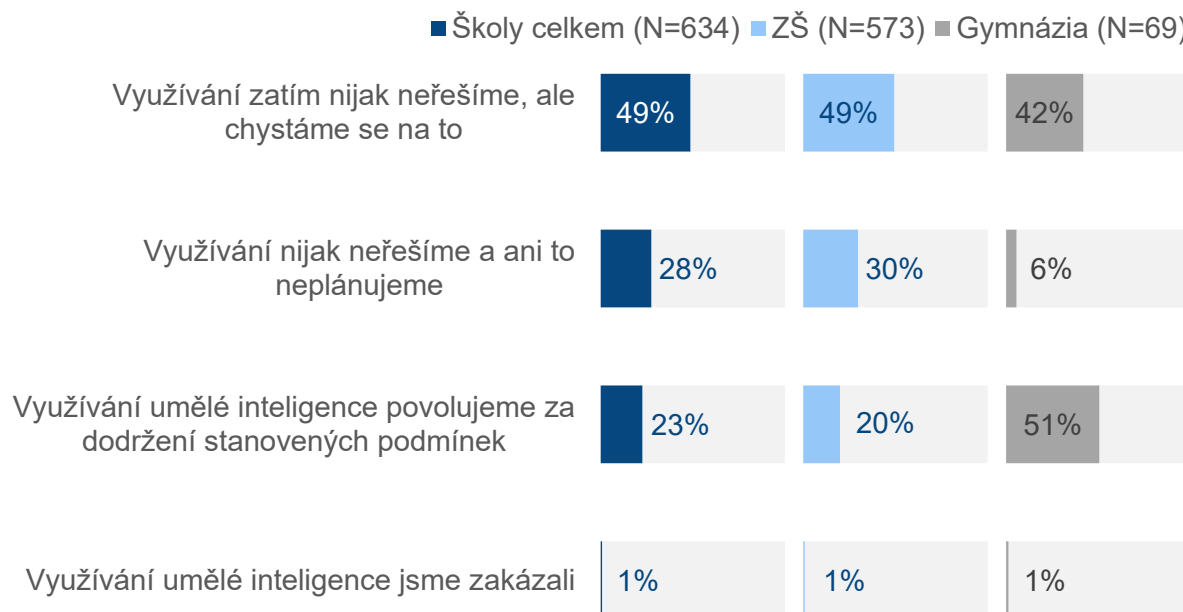
Více než dvě třetiny škol přístupy k chatbotům generativní umělé inteligence zatím neřešily. Takto k chatbotům přistupují téměř tři čtvrtiny základních škol a více než dvě pětiny gymnázií.

Pokud školy přístup řeší, nejčastěji (více než čtvrtina škol) využívají přístup zdarma, u gymnázií více než polovina škol. Jiné přístupy školy v podstatě nevyužívají.

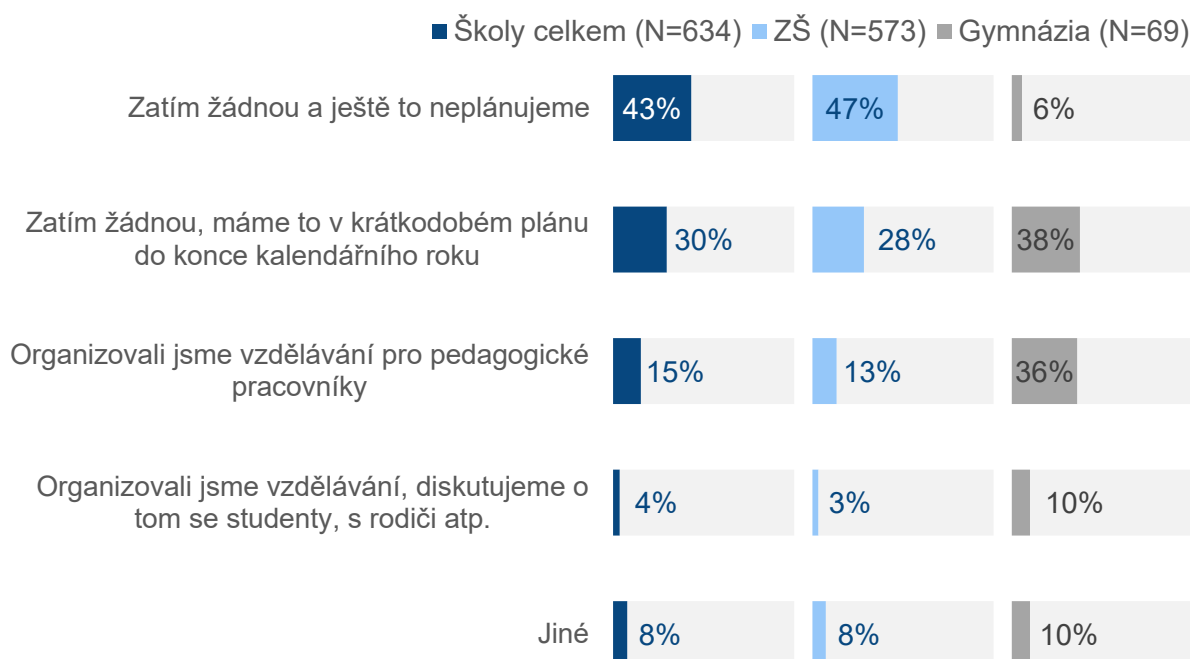
Jaký přístup k umělé inteligenci používané ve škole nebo pro školní účely jste zvolili?

Necelá čtvrtina škol využívání umělé inteligence povoluje za dodržení stanovených podmínek, u gymnázií je to dokonce poloviční podíl. Téměř polovina škol využívání umělé inteligence neřeší, ale chystá se na to. Tento postoj zaujímají mírně častěji základní školy. Více než čtvrtina škol umělou inteligenci neřeší a nechystá se na to, častěji základní školy.

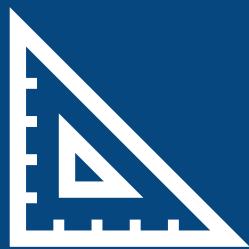

Jakou podporu jste v oblasti umělé inteligence poskytli pedagogickým pracovníkům?

Více než dvě čtvrtiny škol neposkytly a ani neplánují poskytnout pedagogickým pracovníkům podporu v oblasti umělé inteligence. Celkem 30 % škol ji neposkytlo, ale plánuje ji poskytnout. Častěji podporu nemají v plánu základní školy. Gymnázia relativně častěji vzdělávání pro pedagogické pracovníky zorganizovala.

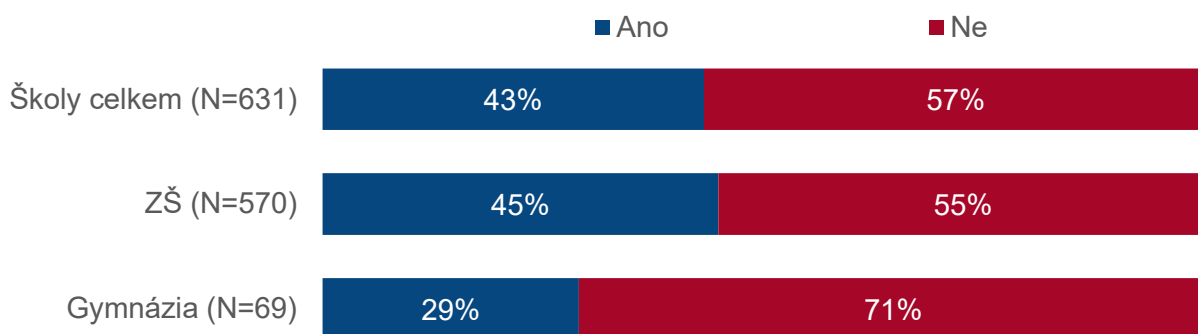

Potřeby škol

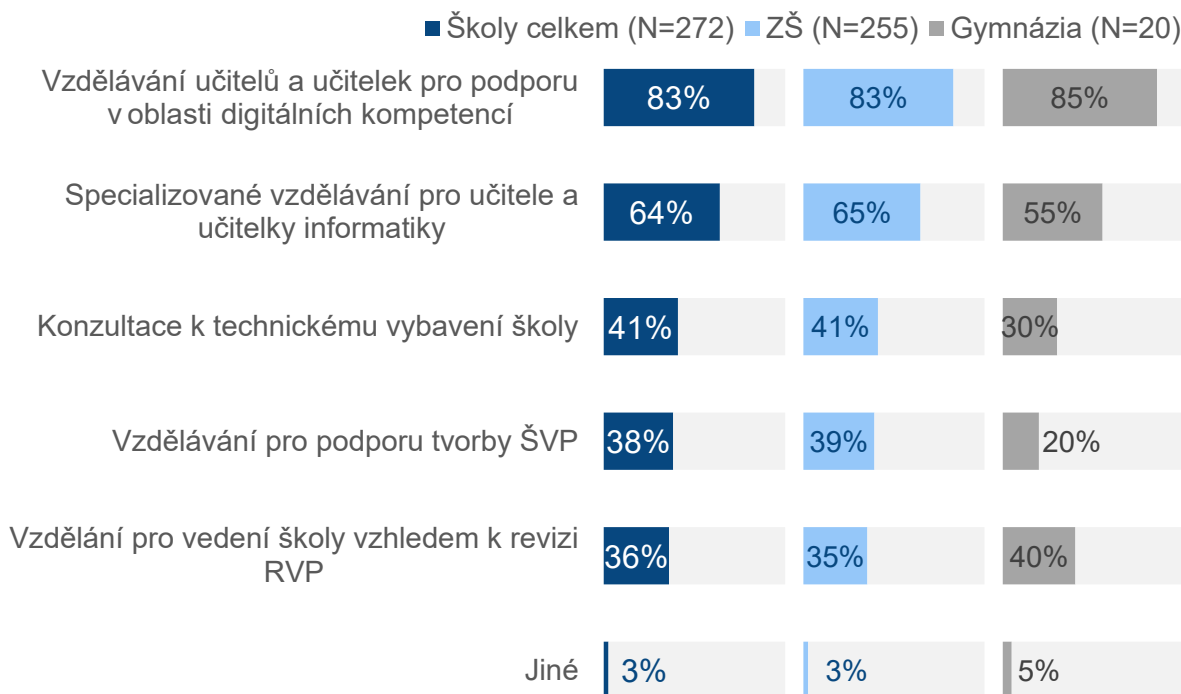
Plánujete nebo potřebujete využít naši podporu pro zavádění a výuku dle revidovaných ŠVP?

Podporu NPI ČR pro zavádění a výuku dle zrevidovaných ŠVP plánují nebo potřebují více než dvě pětiny škol. Častěji by podporu ocenily základní školy.

V jakých tématech byste potřebovali/uvítali podporu? Jen ti, kteří by potřebovali/uvítali podporu. Možnost více odpovědí

Více než čtyři pětiny škol, které plánují nebo potřebují podporu NPI ČR, by ji využily při vzdělávání učitelů a učitelek v oblasti digitálních kompetencí. Téměř dvě třetiny škol by ocenily specializované vzdělávání pro učitele a učitelky informatiky, relativně častěji základní školy. Základní školy by častěji využily také konzultace k technickému vybavení školy a vzdělávání pro podporu tvorby ŠVP. Gymnázia by relativně častěji uvítala vzdělání pro vedení školy vzhledem k revizi RVP.

Jaké formy podpory/vzdělávání byste ze strany NPI ČR uvítali? Jen ti, kteří by potřebovali/uvítali podporu. Možnost více odpovědí

Školy, které by uvítaly nebo potřebovaly podporu ze strany NPI ČR, by nejčastěji využily on-line vzdělávání v krátkém formátu a videomateriály s metodikami nebo inspiracemi do výuky. Nejméně populární jsou souvislé kurzy realizované v průběhu několika týdnů, podcasty a setkávání v krajském centru.

Základní školy by relativně častěji využily setkávání v krajském centru. Pro gymnázia jsou populárnější formou podpory osobnosti, které předávají inspiraci a možnost vyzkoušet si praktické věci do výuky.

■ Školy celkem (N=272) ■ ZŠ (N=255) ■ Gymnázia (N=20)

